گەلی خەلکی؛ ب ڕاستی خودایێ مەزن شانازیکرنا سەردەمێ جاهلییەتێ و خۆمەزنکرنا ب دایك و بابان ژ دەڤ هەوە بر

ئبن عومەر (خودێ ژ هەردووکان ڕازی بیت) دبێژیت: ل ڕۆژا فەتحا مەکەهێ پێغەمبەرێ خودێ (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆتار بۆ خەلکی خواند و گۆت: «گەلی خەلکی؛ ب ڕاستی خودایێ مەزن شانازیکرنا سەردەمێ جاهلییەتێ و خۆمەزنکرنا ب دایك و بابان ژ دەڤ هەوە بر، مرۆڤ ژی دوو جۆرن: یان ل دەڤ خودێ، یان ژی مرۆڤەکێ خراب و بەختڕەش و بێبهایە ل دەڤمرۆڤەکێ چاك و ژ خودێترس و ڕێزدارە خودێ، مرۆڤ هەمی زارۆکێن ئادەمینە و خودێ ئادەم ژ ئاخێ چێکرییە، خودێ گۆتییە: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ} [الحجرات: 13]، ئانکو: ((ئەی گەلی مرۆڤان هندی ئەمین مە هوین ژ بابەکێ ب تنێ کو ئادەمە و دایکەکا ب تنێ کو حەوایە ئافراندینە، ڤێجا نەسەبا کەسێ ژ یا کەسێ باشتر نینە، ژ لایێ دوبندەهێڤە مە هوین کرنە گەلەك مللەت و ئویجاخ؛ دا هندەك ژ هەوە هندەکان بنیاسن، هندی باشترینێ هەوەیە ل دەڤ خودێ ئەوە یێ ژ هەمییان پتر تەقوا خودێ بکەت. هندی خودێیە ب تەقواداران یێ پرزانایە و ب وان یێ شارەزایە)).

[صحيح] [رواه الترمذي وابن حبان]

ل ڕۆژا فەتحا مەکەهێ پێغەمبەری (صەلات و سەلامێن خودێ ل سەر بن) گۆتار بۆ خەلکی دا و گۆت: گەلی خەلکی؛ ب ڕاستی خودێ خۆمەزنکرنا سەردەمێ جاهلییەتێ و شانازیکرنا ب دایك و بابان ژ دەڤ هەوە بر و مرۆڤ ب تنێ دوو جۆرن: یان باوەردارکێ چاك و ژ خودێترس و گوهدار و عیبادەتکارێ خودایێ مەزنە، ئەڤە ل دەڤ خودێ یێ خێرەشە،، هەر چەندە ل دەڤ خەلکی خودان نەسەب و عەشیرەت ژی نەبیت. یان ژی کافرەکێ خراب و بەڕێزدارە ئەڤە ل دەڤ خودێ یێ بێبها و ڕەزیل و کێمە و چ بهایێ خۆ نینە، هەر چەندە ل دەڤ خەلکی خودان نەسەب و دەستهەلات و ناڤ و دەنگ ژی بیت. مرۆڤ هەمی کورێن ئادەمینە و خودێ ئادەم ژ ئاخێ چێکرییە، ڤێجا نە یا دروستە بۆ کەسەکی کو بنیاتێ وی ژ ئاخێ بیت ئەو خۆ مەزن بکەت و شانازییێ ب خۆ ببەت و پشتڕاستکرنا ڤێ چەندێ ژی گۆتنا خودایێ مەزنە د قورئانێدا: { يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ}.

http://www.sunnah.global/hadeeth/kmr/show/65074